

Svar (24/10 95)

Miljø- og energiministeren (Frank Jensen, fg.): Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Det er ikke muligt at besvare spørgsmålet i skemaform, da der i de fleste tilfælde ikke foreligger erstatningskrav fra de berørte lodsejere.

Generelt kan det oplyses, at der i de tilfælde, hvor ejere fremsætter erstatningskrav, kan være ganske stor afstand mellem lodsejernes ønsker og de erstatninger, som fastsættes. I en række tilfælde vil der være tale om fastsættelse af erstatning i nogenlunde samme størrelsesorden som ejerens krav, men ofte er lodsejernes krav 2-3 gange så høje som erstatningerne.

Den ofte store uoverensstemmelse med hensyn til erstatningernes størrelse skyldes typisk, at næsten alle fredninger indeholder en række restriktioner med hensyn til byggeri, råstofindvinding og lignende. Disse aktiviteter er i forvejen reguleret gennem arealanvendelseslovgivningen, og restriktionerne giver derfor kun anledning til ganske små erstatninger.

Hvor der er tale om f.eks. indgreb i især landbrugsdrift, men også skovdrift, er erstatningerne høje, fordi der reelt kan være tale om rådighedskrænknings af stor økonomisk betydning for de berørte lodsejere. Også her vil lodsejere eller deres sagkyndige rådgivere naturligvis forsøge at få en så høj erstatning som muligt, og der kan derfor også i disse sager være forskel mellem lodsejernes erstatningsønsker og de fastsatte erstatninger. Det er en situation, som ganske svarer til forløbet af civile retlige erstatningssager.«

Spm. nr. S 25

Til justitsministeren (4/10 95) af:

Jens Kirk (V):

»Vil ministeren oplyse, om folketingsbeslutninger, der ikke har særlig hjemmel i lov eller grundlov, juridisk set har en indholdsmæssig retlig relevans?«

Begrundelse

Spørgsmålet om folketingsbeslutningers retlige relevans er centralt for Folketingets virke. Det er vigtigt for det enkelte folketingsmedlem i almindelighed at kende den udøvende myndigheds principielle og juridiske stillingtagen til problemet. Resultatet bør selvsagt indgå i overvejelserne, hvad enten forslag skal fremsættes med henblik på vedtagelse som folketingsbeslutning eller som lov.

Svar (18/10 95)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Spørgsmålet om, hvorvidt folketingsbeslutninger, der ikke er vedtaget med hjemmel i grundloven, Folketingets forretningsorden eller den øvrige lovgivning, har en »indholdsmæssig retlig relevans«, er bl.a. behandlet af Henrik Zahle i »Dansk Forfatningsret 1« (1989), side 299 ff. Zahle anfører (side 317) sammenfattende følgende:

»Efter min opfattelse må folketingsbeslutninger anerkendes som indholdsmæssigt retligt relevante. Og tilsvarende gælder med hensyn til udvalgsberetninger. Heraf følger, at sådanne tilkendegivelser kan og skal tages i betragtning som en del af det retskildegrundlag, som myndigheder arbejder efter.«

I den øvrige statsretlige litteratur er det almindeligt antaget, at regeringen ikke er retligt forpligtet til at følge folketingsbeslutninger, der pålægger eller opfordrer regeringen til at fremsætte et lovforslag eller træffe andre foranstaltninger, jf. bl.a. Alf Ross, »Dansk Statsforfatningsret« (3. udg. ved Ole Espersen, 1980), side 313, Peter Germer, »Statsforfatningsret« (2. udg., 1995), side 68, og Lars Busck, »Folketingets kontrol med regeringen« (1988), side 110 ff.

Peter Germer, sst., og Lars Busck, sst., side 125 ff., antager dog samtidig, at såfremt regeringen ikke agter at efterleve en beslutning, påhviler det vedkommende minister at tilkendegive dette over for Folketinget, jf. ministeransvarlighedslovens § 5.

I overensstemmelse med, hvad der således må anses for den almindelige antagelse i den statsretlige litteratur, er det Justitsministeriets opfattelse, at en minister ikke er retligt forpligtet (jf. ministeransvarlighedslovens § 5) til at fremsætte lovforslag eller til administrativt at fastsætte regler til opfyldelse af en folketingsbeslut-